

פרשת בלק

ויחר אף אלוקים כי הולך הוא ויתיצב מלאך ה' בדרך לשטן לו והוא רוכב על אתונו (כב, כב)

והנה בגמ' (ברכות ז, א) דבלעם היה מכוין השעה שהקב"ה כועס ואז מקלל, והקב"ה עשה צדקה עם ישראל ולא כעס באותן הימים, וזהו שאמר בלעם לבלק מה אקוב לא קבה קל ומה אזעום לא זעם ה' ע"ש. ויש לשאול על זה דבאותה שעה שחרה אף ה' בבלעם כי הולך הוא מצי לקלל.

ונראה לפי מה דאיתא (ברכות כח, ב) היה רוכב על החמור ירד ויתפלל, וע"ש הטעם כדי שיוכל לכוין בתפילתו, ורבי ס"ל דא"צ לירד אלא יושב במקומו ומתפלל וקי"ל (שם ל, א) דהלכה כרבי (וכ"ה בשו"ע או"ח צד, ד) אכן נראה דגבי בלעם שאני והיה צריך לירד מן החמור בתפילתו דכתב הרמב"ם (פ"ז מהל' יסוה"ת ה"ד) כל הנביאים אין מתנבאין בכל עת שירצו, אלא מכוונים דעתם ויושבים שמחים וטובי לב ומתבודדים, ע"כ. וכיון שבלעם היה מקלל בדרך נבואה היה צריך לשם כך כוונה יתירה, ואף לפ"מ דקי"ל דא"צ לירד הכא צריך היה, ולפ"ז י"ל דהכא כתיב והוא רוכב על אתונו, ואשר לכן אף שהיה שעת חרון אף ל"מ לכוון ולקלל את ישראל.

מקור: חכם צבי